

ΑΝΑΡΤΗΤΕΟ
Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Ο 9ο
ΤΑΚΤΙΚΗΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗΣ «ΔΙΑ ΖΩΣΗΣ» ΤΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΣΤΙΣ 28 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2024

Στην Φλώρινα, σήμερα, στις 28 Φεβρουαρίου του έτους 2024 ημέρα Τετάρτη, και ώρα 11.00', συνεδρίασε η Δημοτική Επιτροπή Δήμου Φλώρινας, στην αίθουσα πολλαπλών χρήσεων του Δήμου Φλώρινας «ΝΕΟ ΠΑΡΚΟ» (αριθμός απόφασης 02/2024 Δημοτικής Επιτροπής), μετά από έγγραφη πρόσκληση του κ. Προέδρου με ημερομηνία 23 Φεβρουαρίου 2024, αποτελούμενη από επτά (7) μέλη (άρθρ. 55 Ν. 3852/2010):

ΠΑΡΟΝΤΕΣ

- Βασίλειος Γιαννάκης, Πρόεδρος
- Σοφία Φουδούλη-Τζώτζη, Μέλος
- Κωνσταντίνος Ρόζας, Μέλος
- Λάζαρος Αντωνιάδης, Μέλος
- Νικόλαος Ιωακειμίδης, Αντιπρόεδρος
- Ιωάννης Βοσκόπουλος, Μέλος

ΑΠΟΝΤΕΣ

- Αθανάσιος Μπέλτσος, Μέλος

ΠΡΟΣΕΛΕΥΣΕΙΣ: Ο κος Αθανάσιος Μπέλτσος, Αντιδήμαρχος Φλώρινας, προσήλθε κατά τη συζήτηση του 1^{ου} θέματος εκτός ημερήσιας διάταξης.

ΑΠΟΧΩΡΗΣΕΙΣ: ----

Την τήρηση των πρακτικών αναλαμβάνει ο Δημοτικός υπάλληλος κος Ηλίας Πολυδωρόπουλος. Στην αρχή επικυρώνει τα πρακτικά της προηγούμενης συνεδρίασης.

.....
ΑΡΙΘΜ. 83/2024: «Έγκριση εξώδικου συμβιβασμού σύμφωνα με την γνωμοδότηση του Δικηγόρου κ. Σαχινίδη Βασιλείου σχετικά με την αποζημίωση του κ. Χ.Κ του Ε.».

Στην συνέχεια ο κος Πρόεδρος παρουσιάζει την εισήγηση του 9^{ου} θέματος της ημερήσιας διάταξης, ως εξής:

ΦΛΩΡΙΝΑ, 21/02/2024

ΠΡΟΣ:
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΔΗΜΟΥ ΦΛΩΡΙΝΑΣ

Ε Ι Σ Η Γ Η Σ Η
του Δρ Ιωάννη Μουντούση
Προϊσταμένου Δ/σης
Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης

ΘΕΜΑ: «Έγκριση εξώδικου συμβιβασμού σύμφωνα με την γνωμοδότηση του Δικηγόρου κ. Σαχινίδη Βασιλείου σχετικά με την αποζημίωση του κ. Χ.Κ του Ε.».

Έχοντας υπόψη:

1. Την από 22-11-2023 αίτηση αποζημίωσης του κ. Χ.Κ του Ε. (αριθ. πρωτ54748/22-11-2023 Δήμου

Φλώρινας), ο οποίος αιτείται αποζημίωσης για απώλεια 15 προβάτων και 3 αιγών από επίθεση αγέλης αδέσποτων σκύλων.

2. Το αριθ. 58560/18-12-2023 αίτημα της Δ/σης τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης για παροχή υπηρεσιών (ορισμό δικηγόρου για το ανωτέρω συμβάν), ποσού 372,00 € (με ΦΠΑ).
3. Την αριθ. 58616/19-12-2023 (ΑΔΑ: 6ΝΔΕΩΗΙ-9Μ6) απόφαση ανάληψης υποχρέωσης για δέσμευση ποσού 372,00 € στον ΚΑΕ 00-6111 του προϋπολογισμού του Δήμου Φλώρινας έτους 2023 και την με αριθ. Α/1100 Δέσμευση Πίστωσης.
4. Την αριθ. 541/2023 απόφαση Οικονομικής Επιτροπής Δήμου Φλώρινας με την οποία ανατέθηκε στον δικηγόρο Σαχινίδη Βασίλειο η γνωμοδότηση σχετικά με το αντικείμενο του θέματος.
5. Την από 7-2-2024 γνωμοδότησή του ανωτέρω δικηγόρου, σύμφωνα με την οποία:

ΑΠΟ: ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ
 ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Δ. ΣΑΧΙΝΙΔΗ
 ΠΛΑΤΕΙΑ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΜΟΔΗ 3
 ΦΛΩΡΙΝΑ Τ.Κ 53100
 ΤΗΛ 2385026991-6998424434
 ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ
saxinidis2012@hotmail.com

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

ΠΡΟΣ

1. ΑΡΜΟΔΙΟ ΑΝΤΙΔΗΜΑΡΧΟ ΑΘΑΝΑΣΙΟ ΜΠΕΛΤΔΟ
2. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΗΜΟΥ ΦΛΩΡΙΝΑΣ
- 3 ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΟΠΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΗΜΟΥ ΦΛΩΡΙΝΑΣ

ΘΕΜΑ: *Εκπόνηση Γνωμοδότησης σύμφωνα με την υπ αριθμό 541/2023 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου Φλώρινας*

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Η από 22/11/2023 αίτηση και με αριθμό πρωτοκόλλου 54748/22-11-2023 του Χ.Κ του Ε προς τον Δήμο Φλώρινας για αποζημίωση ,από ζημία που υπέστη το κτηνοτροφικό του κεφάλαιο από αγέλη αδέσποτων σκύλων στο Δ.Δ. Μεσοχωρίου ήτοι 12 πρόβατα φυλής Λακών 3 Πρόβατα φυλής Ασάφ και 3 κατσίκες

- ΣΧΕΤ. 1. Η με αριθμό πρωτοκόλλου 54748/22-11-2023 του Χ.Κ του Ε προς τον Δήμο Φλώρινας
 ΣΧΕΤ. 2. Η με αριθμό πρωτοκόλλου 3300/22/1/2024 συμπληρωματική δήλωση προς τον Δήμο Φλώρινας
 ΣΧΕΤ. 3. Φωτογραφίες νεκρών προβάτων από αγέλη αδέσποτων σκύλων κατά δήλωση Χ.Κ.
 ΣΧΕΤ. 4. Την από 22 /11/2024 Βεβαίωση του Αντιδημάρχου Ε Μ
 ΣΧΕΤ. 5. Την από 5/2/2024 με αριθμό 30 /2024 ένορκη βεβαίωση ενώπιον του Ειρηνοδίκη Φλώρινας του Α.Π.

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Άρθρο 72 του Ν 3852/2010 Αρμοδιότητες οικονομικής Επιτροπής Δήμων περ ι και όπως η περ.ιδ' αντικαταστάθηκε με το άρθρο 38 παρ.2 Ν.4795/2021,ΦΕΚ Α 62/17.04.2021.

Το υπ αριθμό .πρωτ.:οικ.45351/12.11.2013 έγγραφο του Υπουργείου Εσωτερικών(Τμήμα Οικονομικής Δ/σης & ΠΥ) Εξωδικαστική επίλυση διαφορών

Άρθρο 105 ΕΙΣΝΑ.Κ. και Άρθρο 106 ΕΙΣΝΑΚ

Τα άρθρα 3 και 10 του υπ' αριθμό. 4830 (ΦΕΚ Α' 169/18.09.2021) Νέο πλαίσιο για την ευζωία των ζώων συντροφιάς - Πρόγραμμα «ΑΡΓΟΣ» και λοιπές διατάξεις, όπως αυτές τροποποιήθηκαν με το άρθρο 67 παρ.2 Ν.5027/2023, ΦΕΚ Α' 48/02.03.2023, άρθρο 42 Ν.5056/2023,ΦΕΚ Α 163/06.10.2023

ΑΠΟ ΤΑ ΠΡΟΣΚΟΜΙΖΟΜΕΝΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΚΑΙ ΤΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΔΙΑΤΥΠΩΝΟΝΤΑΙ ΤΑ ΚΑΤΩΘΙ

Σύμφωνα με το «Άρθρο 72 του Ν 3852/2010

Αρμοδιότητες Οικονομικής Επιτροπής Δήμων παρ Ι

«ι) Αποφασίζει για την υποβολή προσφυγών στις διοικητικές αρχές και αποφασίζει για την άσκηση ή μη όλων των ένδικων βοηθημάτων και των ένδικων μέσων, καθώς και για την παραίτηση από αυτά, πλην των περιπτώσεων δικών που αφορούν στον προσδιορισμό ή τη μετατροπή της εργασιακής σχέσης μεταξύ εργαζομένων και του δήμου, στις οποίες η άσκηση ενδίκων μέσων είναι υποχρεωτική. Επίσης, αποφασίζει τον συμβιβασμό ή την κατάργηση δίκης που έχει αντικείμενο ποσό έως εξήντα χιλιάδες (60.000) ευρώ, πλέον ΦΠΑ. Όταν το αντικείμενο της δίκης είναι άνω του ποσού αυτού, τότε εισηγείται τη λήψη απόφασης από το δημοτικό συμβούλιο. Δεν επιτρέπεται συμβιβασμός ή κατάργηση δίκης για απαιτήσεις μισθών, επιδομάτων, αποζημιώσεων, εξόδων παράστασης, εξόδων κίνησης και γενικά μισθολογικών παροχών οποιασδήποτε μορφής, εξαιρουμένων εκείνων για τις οποίες το νομικό ζήτημα έχει επιλυθεί με απόφαση ανωτάτου δικαστηρίου. Η απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής για τις περιπτώσεις των προηγούμενων εδαφίων, πλην αυτών που αφορούν στον προσδιορισμό ή τη μετατροπή της εργασιακής σχέσης κατά τα προβλεπόμενα στο πρώτο εδάφιο, λαμβάνεται ύστερα από γνωμοδότηση δικηγόρου, η έλλειψη της οποίας συνεπάγεται ακυρότητα της σχετικής απόφασης. Η παρούσα ρύθμιση ισχύει και όταν η αρμοδιότητα ασκείται από το δημοτικό συμβούλιο.»

(Στην περ. ι, α) προστέθηκε στο τέλος του πρώτου εδαφίου εξαίρεση των δικών που αφορούν στον προσδιορισμό ή τη μετατροπή της εργασιακής σχέσης μεταξύ εργαζομένων και του δήμου, στις οποίες η άσκηση ενδίκων μέσων είναι υποχρεωτική,

β) διαγράφηκε το πέμπτο εδάφιο, γ) στο νέο πέμπτο εδάφιο προστέθηκε η αναφορά στην εξαίρεση του πρώτου εδαφίου και η περ. ι) διαμορφώθηκε ως άνω, με την παρ. 1 του άρθρου 37 του Ν. 4915/2022 (ΦΕΚ Α 63/24.3.2022).)

Ενώ σύμφωνα με το άρθρο 38 παρ.2 Ν.4795/2021, ΦΕΚ Α 62/17.04.2021 Αρμοδιότητες Οικονομικής Επιτροπής Δήμου και Περιφέρειας - Τροποποίηση των περ. δ) και ιδ) της παρ. 1 του άρθρου 72 και της παρ. 1 του [άρθρου 176](#) του ν. [3852/2010](#)

«ιδ) Αποφασίζει για την πρόσληψη πληρεξουσίου δικηγόρου και την ανάκληση της πληρεξουσιότητάς του, σε όσους δήμους είτε δεν έχουν προσληφθεί δικηγόροι με μηνιαία αντιμισθία, είτε αυτοί που έχουν προσληφθεί δεν έχουν δικαίωμα να παρίστανται σε ανώτατα δικαστήρια. Μπορεί, επίσης, να αναθέτει την παροχή γνωμοδοτήσεων, μόνο εφόσον δεν έχουν προσληφθεί δικηγόροι, με μηνιαία αντιμισθία. Με απόφασή της, είναι δυνατή, κατ' εξαίρεση, η ανάθεση σε δικηγόρο, εξώδικου ή δικαστικού χειρισμού, ανά υπόθεση, ζητημάτων, τα οποία έχουν ιδιαίτερη σημασία για τα συμφέροντα του δήμου και απαιτούν εξειδικευμένη γνώση ή εμπειρία. Στις περιπτώσεις αυτές η αμοιβή του δικηγόρου ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 281 του ν. 3463/2006 (Α' 114).»

Σύμφωνα δε και με το υπ αριθμό πρωτοκόλλου :οικ.45351/12.11.2013 έγγραφο του Υπουργείου Εσωτερικών (Τμήμα Οικονομικής Δ/σης & ΠΥ

Η άσκηση της αρμοδιότητας της οικονομικής επιτροπής/δημοτικού συμβουλίου που ήδη περιγράψαμε, αφορά και τις περιπτώσεις εκείνες όπου ανακύπτουν διαφορές αστικής αντικειμενικής ευθύνης, μεταξύ δήμου και τρίτου, υπό την έννοια των διατάξεων των άρθρων 104-106 του Εισαγωγικού Νόμου Αστικού Κώδικα (ΕισΝΑΚ) .

Έτσι, εάν δήμος ενέχεται σε αποζημίωση, για πράξεις ή παραλείψεις οργάνων που βρίσκονται στην υπηρεσία του κατά την άσκηση της δημόσιας εξουσίας που τους έχει ανατεθεί, είναι δυνατό να ενεργοποιήσει την προπαρατεθείσα διάταξη του ν. 3852/2010 και το αρμόδιο, ανάλογα με το ύψος της επίδικης διαφοράς, όργανο να αποφασίσει για εξώδικο συμβιβασμό, υπό τις προϋποθέσεις που τίθενται από το νόμο.

Ωστόσο, κατά την εξέταση των νομικών προϋποθέσεων και πραγματικών περιστατικών από το κατά περίπτωση αρμόδιο όργανο του δήμου, προκειμένου να αποφασιστεί εάν τελικά ο τελευταίος θα προχωρήσει σε εξώδικο συμβιβασμό, θα πρέπει να λαμβάνονται σοβαρά υπόψη οι θετικές επιπτώσεις που ο συμβιβασμός τέτοιου είδους θα έχει όχι μόνο στον διεκδικούντα αποζημίωση αλλά και στον ίδιο το δήμο και στο δημόσιο κατ' επέκταση, καθώς:

- Η δικαστική επίλυση της διαφοράς είναι δυνατό να έχει ως τελικό αποτέλεσμα τη σημαντικά μεγαλύτερη οικονομική επιβάρυνση του δήμου, δεδομένου ότι, σε περίπτωση δικαίωσης του ενάγοντος, η δαπάνη του δήμου προσαυξάνεται με τα δικαστικά έξοδα αυτού και τους επιδικαζόμενους τόκους, ενώ είναι επίσης πιθανό να επιδικαστούν χρηματικά ποσά για αναπλήρωση διαφυγόντων κερδών ή/και ηθική βλάβη.

Συνεπώς, σε περιπτώσεις όπου κρίνεται μάλλον πιθανή η έκδοση δικαστικής απόφασης υπέρ του ενάγοντος, η αποδοχή τέτοιου συμβιβασμού εκ μέρους του δήμου συμβάλλει στην προστασία της περιουσίας αυτού, κάτι που αποτελεί άλλωστε υποχρέωσή σύμφωνα με τη ρητή διάταξη της παρ. 1 του 178 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ΚΔΚ, ν. 3463/2006).

Επιτυγχάνεται η ταχύτερη αποζημίωση του ζημιωθέντος, ο οποίος διαφορετικά υποχρεούται συχνά να

περιμένει την πάροδο μεγάλου χρονικού διαστήματος έως ότου εκδικασθεί η υπόθεση. Με τον τρόπο αυτόν προάγεται η εμπιστοσύνη του προς τη διοίκηση.

Αποτελεί δε κοινό νομικό τόπο ότι η υποχρέωση των Δήμων για αποζημίωση θεμελιώνεται στα άρθρα 104 105 ΚΑΙ 106 ΕΙΣΝΑΚ

Άρθρο 105 ΕΙΣΝΑ.Κ. Για παράνομες πράξεις ή παραλείψεις των οργάνων του δημοσίου κατά την άσκηση της δημόσιας εξουσίας που τους έχει ανατεθεί, το δημόσιο ενέχεται σε αποζημίωση, εκτός αν η πράξη ή η παράλειψη έγινε κατά παράβαση διάταξης, που υπάρχει για χάρη του γενικού συμφέροντος. Μαζί με το δημόσιο ευθύνεται εις ολόκληρον και το υπαίτιο πρόσωπο, με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων για την ευθύνη των υπουργών. ΚΑΙ

Άρθρο 106 Οι διατάξεις των δύο προηγούμενων άρθρων εφαρμόζονται και για την ευθύνη των δήμων, των κοινοτήτων ή των άλλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου από πράξεις ή παραλείψεις των οργάνων που βρίσκονται στην υπηρεσία τους.

Η νομική βάση των εν λόγω αιτημάτων αποζημίωσης εντοπίζεται στις διατάξεις περί αστικής ευθύνης των οργάνων του δημοσίου και των ΟΤΑ (άρθρα 105 και 106 ΕισΝΑΚ), στις οικείες διατάξεις του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα : στις γενικές αρχές του διοικητικού δικαίου, καθώς και στην αρχή της χρηστής διοίκησης.

Ο όρος «αστική ευθύνη» σημαίνει ότι το Δημόσιο και οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (α' και β' βαθμού) ευθύνονται σε αποζημίωση για παράνομες πράξεις, υλικές ενέργειες ή και παραλείψεις των οργάνων τους κατά την άσκηση της δημόσιας εξουσίας τους. Η ευθύνη αυτή θεμελιώνεται στον Αστικό Κώδικα (άρθρα 105-106 ΕισΝΑΚ) και είναι ευθύνη αντικειμενική.

Πρόκειται δηλαδή για ευθύνη που γεννάται ανεξάρτητα από την ύπαρξη ή μη υπαιτιότητας του οργάνου του Δημοσίου ή των ΟΤΑ, πράξη, παράλειψη ή υλική ενέργεια αυτού που προκάλεσε τη ζημία.

Ειδικότερα

Οι προϋποθέσεις που πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά προκειμένου να γεννηθεί η αστική ευθύνη, όπως τις Παράνομη πράξη ή παράλειψη των οργάνων του δημοσίου η ΟΤΑ η οποία περιλαμβάνει και τις υλικές Παράνομη ενέργεια του Δημοσίου αποτελεί όχι μόνο η πράξη αλλά και η παράλειψη προς επιτέλεση ορισμένης υλικής ενέργειας που επιβάλλεται από τον νόμο. Η παράνομη παράλειψη έγκειται στη παράβαση της διοικητικής υποχρέωσης επιμέλειας. Αυτός που επιτρέπει/ανέχεται την ύπαρξη σημείου διακινδύνευσης στο τομέα στο οποίο είναι υπεύθυνος πρέπει να ενεργοποιήσει όλα τα διαθέσιμα μέσα ώστε να αποτρέψει τους κινδύνους που μπορεί να απειλήσουν τρίτους. Εάν τελικά δεν κατορθώσει να αποσοβήσει τους εν λόγω κινδύνους είναι υποχρεωμένος να καλύψει την ζημία. που αυτοί θα υποστούν.

Να προκαλεί ζημία (περιουσιακή ή ηθική) η συμπεριφορά η οποία είναι παράνομη θα πρέπει να προκαλεί ζημία, η αποζημίωση δε που οφείλεται στο παθόντα περιλαμβάνει τόσο την θετική όσο και την αποθετική ζημία, αλλά και την ηθική βλάβη) μόνο όταν προσβάλλονται αγαθά που συνδέονται με την προσωπικότητα, την σωματική ακεραιότητα ή γενικότερα την υγεία

Τέλος μεταξύ της πράξης, της υλικής ενέργειας ή της παράλειψης και της επέλευσης της ζημιάς, πρέπει να υπάρχει αιτιώδης συνάφεια, δηλαδή η παράνομη συμπεριφορά να είναι ικανή να προκαλέσει τη ζημιά αυτή, ως άμεση απόρροια αυτής, σύμφωνα με τα διδάγματα της κοινής πείρας και την συνήθη πορεία των πραγμάτων.

Τέλος σύμφωνα με την κυρίαρχη άποψη στην νομολογία των δικαστηρίων θα πρέπει να αποδεικνύεται και από έγγραφα η δε αιτιώδης συνάφεια να προκύπτει και από προσκόμιση δημοσίων εγγράφων

Καταλήγοντας, με βάση την ύπαρξη αντικειμενικής ευθύνης η οποία τεκμαίρεται, οι αρμόδιες υπηρεσίες φέρουν το βάρος της απόδειξης για την ύπαρξη ή μη της αιτίας του συμβάντος.

Επιπρόσθετα με το άρθρο 2 του Ν 4830/2021 «Ορισμοί» Για τους σκοπούς του παρόντος νοούνται, 5. «Αδέσποτο ζώο συντροφιάς»: το ζώο συντροφιάς που δεν έχει ιδιοκτήτη

2. Αρμόδιες αρχές για τη φροντίδα, την περισυλλογή και τη διαχείριση των αδέσποτων ζώων συντροφιάς είναι οι δήμοι, εντός των διοικητικών ορίων των οποίων εντοπίζονται τα αδέσποτα ζώα, σύμφωνα με το άρθρο 10. Οι δήμοι έχουν τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

(α) Την περιοδική σύνταξη και υποβολή προς έγκριση στο Τμήμα Προστασίας Ζώων Συντροφιάς της Διεύθυνσης Οργάνωσης και Λειτουργίας Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών επιχειρησιακού προγράμματος, το οποίο περιλαμβάνει τις αναγκαίες δράσεις για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων των δήμων που θεσπίζονται με τον παρόντα προς τον σκοπό της ευζωίας και της αποτελεσματικής διαχείρισης των αδέσποτων ζώων, καθώς και της πρόληψης δημιουργίας νέων αδέσποτων

ζώων, εντός των διοικητικών ορίων κάθε δήμου. Κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα συνοδεύεται από προϋπολογισμό των επιμέρους κονδυλίων που απαιτούνται για την υλοποίησή του, καθώς και από συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κάθε δράσης.

(β) Τη συνεργασία με φιλοζωικά σωματεία και φιλοζωικές οργανώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που είναι εγγεγραμμένα στο ΕΜΖΣ με στόχο ιδίως: (βα) την αποτελεσματική υλοποίηση προγραμμάτων περισυλλογής και φιλοξενίας αδέσποτων ζώων συντροφιάς σε κατάλληλα διαμορφωμένα καταφύγια που είναι εγγεγραμμένα στο ΥποΜητρώο Καταφυγίων Ζώων Συντροφιάς της περ. (γ) της παρ. 23 του άρθρου 2, (ββ) τον εμβολιασμό, τη στείρωση και τη σήμανση αδέσποτων ζώων, (βγ) την περίθαλψη με υποστήριξη κτηνιάτρου των ασθενών ή τραυματισμένων αδέσποτων ζώων συντροφιάς, (βδ) τη μέριμνα για την υιοθεσία τους στην Ελλάδα και στο εξωτερικό ή την επανένταξή τους στο οικείο περιβάλλον και (βε) την εν γένει υλοποίηση κάθε σχετικής δράσης προς τον σκοπό της επίτευξης των στόχων του παρόντος.

(γ) Τη σύνταξη και την υποβολή προς έγκριση στο Τμήμα Προστασίας Ζώων Συντροφιάς της Διεύθυνσης Οργάνωσης και Λειτουργίας Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών προτάσεων εκπαιδευτικών προγραμμάτων προστασίας αδέσποτων ζώων για τις ανάγκες ενημέρωσης και τεχνικής κατάρτισης των απασχολούμενων υπαλλήλων του δήμου.

(δ) Τον σχεδιασμό και την υλοποίηση δράσεων και προγραμμάτων που μπορούν να συμβάλουν στην προστασία και την ευζωία των ζώων συντροφιάς, δεσποζόμενων και αδέσποτων, στην ενημέρωση και την ευαισθητοποίηση των πολιτών στα θέματα της υπεύθυνης ιδιοκτησίας ζώου συντροφιάς και γενικότερα στην προαγωγή της φιλοζωίας.

(ε) Την υποβολή ετήσιας αναφοράς στο Τμήμα Προστασίας Ζώων Συντροφιάς της Διεύθυνσης Οργάνωσης και Λειτουργίας Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών αναφορικά με την πρόοδο υλοποίησης των εγκεκριμένων επιχειρησιακών προγραμμάτων και δράσεων που συνοδεύεται από απολογισμό της απορρόφησης των επιμέρους κονδυλίων. Η χρηματοδότηση των δήμων σύμφωνα με το άρθρο 11 δύναται να εξαρτάται από την αξιολόγηση της πορείας εφαρμογής των εγκεκριμένων επιχειρησιακών προγραμμάτων και των εν γένει δράσεων κάθε δήμου.

Επίσης κατά το άρθρο 10 Αρμοδιότητες και υποχρεώσεις των δήμων

1. Οι δήμοι υποχρεούνται να διαθέτουν ολοκληρωμένο επιχειρησιακό πρόγραμμα διαχείρισης των αδέσποτων ζώων, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 3, το οποίο περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον σε δωδεκάμηνη βάση: (α) την περισυλλογή, (β) την παροχή κτηνιατρικής περίθαλψης, (γ) την ηλεκτρονική σήμανση και την καταγραφή στο ΕΜΖΣ, (δ) τη στείρωση, (ε) την εύρεση αναδόχου και (στ) την υιοθεσία τους.

Η αρμοδιότητα αυτή μπορεί να ασκείται και από συνδέσμους δήμων και διαδημοτικές συνεργασίες. Επιπλέον, οι δήμοι υποχρεούνται να εξυπηρετούν τους πολίτες και ιδιοκτήτες δεσποζόμενων ζώων συντροφιάς για διοικητικές πράξεις σχετικές με το ΕΜΖΣ, καθώς και να υλοποιούν προγράμματα πρόληψης δημιουργίας νέων αδέσποτων ζώων.

2. Ο δήμος δύναται, με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου, να συνεργάζεται για τους σκοπούς της παρ. 1, συνάπτοντας σχετική έγγραφη συμφωνία, με φιλοζωικά σωματεία και φιλοζωικές οργανώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που έχουν έδρα στην Ελλάδα ή σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και είναι καταχωρημένες στο ΥποΜητρώο Φιλοζωικών Σωματείων και Οργανώσεων του ΕΜΖΣ. Μεταξύ των δράσεων που αναλαμβάνουν τα φιλοζωικά σωματεία και οι φιλοζωικές οργανώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα δυνάμει σχετικών συμβάσεων με τους δήμους, μπορεί να συγκαταλέγεται η έκδοση των εγγράφων που απαιτούνται για την υλοποίηση υιοθεσίας, σύμφωνα με το άρθρο 7. Οι βασικοί όροι συνεργασίας του δήμου με φιλοζωικά σωματεία και φιλοζωικές οργανώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα περιλαμβάνονται στο επιχειρησιακό πρόγραμμα κάθε δήμου.

3. Κάθε δήμος ή συνεργαζόμενοι δήμοι ή σύνδεσμοι δήμων ιδρύουν και λειτουργούν δημοτικά ή διαδημοτικά κτηνιατρεία, καταφύγια και αποθεφρωτήρια ζώων συντροφιάς σε ιδιόκτητους ή μισθωμένους ή παραχωρούμενους από το Δημόσιο, την περιφέρεια ή από ιδιώτες χώρους. Κάθε δήμος υποχρεούται να λαμβάνει κάθε αναγκαίο μέτρο για την αντιμετώπιση, με κατάλληλο τρόπο, των αναγκών φιλοξενίας, προσωρινής διαμονής, περίθαλψης και εν γένει φροντίδας των αδέσποτων ζώων συντροφιάς, είτε με τη δημιουργία και λειτουργία τουλάχιστον ενός (1) καταφυγίου από τον ίδιο τον δήμο ή στο πλαίσιο συνεργασίας με άλλους δήμους ή ως μέλος συνδέσμου δήμων είτε μέσω της συστηματικής συνεργασίας με φιλοζωικά σωματεία ή φιλοζωικές οργανώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που έχουν εγγραφεί στο ΕΜΖΣ και διαθέτουν αδειοδοτημένα καταφύγια ή καταφύγια που πληρούν τις προδιαγραφές των άρθρων 28 και 29 ή δεν διαθέτουν τέτοια αλλά προτίθενται να αναλάβουν το κόστος διαμονής και φροντίδας των ζώων σε άλλα ενδιαφέροντα που έχουν εγκατασταθεί και λειτουργούν νομίμως, όπως επαύλεις και ξενοδοχεία ζώων, έναντι αμοιβής. Η υποχρέωση του προηγούμενου εδαφίου δεν υφίσταται για δήμους με πληθυσμό μικρότερο των τριών χιλιάδων (3.000) κατοίκων.

4. Για την υλοποίηση του προγράμματος διαχείρισης αδέσποτων ζώων, οι δήμοι οφείλουν να διασφαλίζουν, καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, την αποτελεσματική παροχή των αναγκαίων κτηνιατρικών υπηρεσιών από κατάλληλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα είτε με προσφυγή στις διαδικασίες ανάθεσης του ν. [4412/2016 \(Α' 147\)](#) είτε με σύναψη συμβάσεων μίσθωσης έργου του [άρθρου 6](#) του ν. [2527/1997 \(Α' 206\)](#). Με τις ίδιες διαδικασίες, οι δήμοι μπορούν να συμβάλλονται με φυσικά ή νομικά πρόσωπα για την παροχή υπηρεσιών σταυλίτη, καθώς και για την παροχή υπηρεσιών καθαριότητας και φύλαξης για τα καταφύγια που λειτουργούν. Οι συμβάσεις μίσθωσης έργου του παρόντος δεν συμπεριλαμβάνονται στον μέγιστο επιτρεπόμενο αριθμό των συμβάσεων μίσθωσης έργου του [άρθρου 89](#) του ν. [4604/2019 \(Α' 50\)](#).

5. Η διαχείριση αδέσποτων ζώων συντροφιάς από τους δήμους υλοποιείται ως εξής:

(α) Τα αδέσποτα ζώα συντροφιάς περισυλλέγονται από άτομα κατάλληλα εκπαιδευμένα και έμπειρα στην αιχμαλωσία ζώων συντροφιάς. Για τον σκοπό αυτόν, κάθε δήμος οφείλει να διαθέτει τουλάχιστον ένα (1) όχημα περισυλλογής ειδικά διαμορφωμένο για τον σκοπό αυτόν. Οι δήμοι και το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης μπορούν να καταρτίζουν προγράμματα εκπαίδευσης του προσωπικού των δήμων από πιστοποιημένους εκπαιδευτές. Τα συνεργεία περισυλλογής αδέσποτων ζώων συντροφιάς εποπτεύονται, ως προς τις επιτρεπόμενες μεθόδους αιχμαλωσίας των ζώων αυτών, από κτηνίατρο της αρμόδιας κτηνιατρικής υπηρεσίας του δήμου και, όπου αυτή δεν έχει συσταθεί, από κτηνίατρο της οικείας περιφερειακής ενότητας.

β) Τα ζώα που περισυλλέγονται επειδή περιφέρονται σε δημόσιους χώρους ελέγχονται για ηλεκτρονική σήμανση.

(βα) Αν δεν έχουν σήμανση θεωρούνται αυτόματα αδέσποτα και:

(βαα) Οδηγούνται στα δημοτικά κτηνιατρεία ή σε συνεργαζόμενα με τον δήμο κτηνιατρεία, υποβάλλονται σε κτηνιατρική εξέταση, στερώνονται, αποπαρασιτώνονται, εμβολιάζονται, σημαίνονται με ηλεκτρονική σήμανση και καταγράφονται στο ΕΜΖΣ ως αδέσποτα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 4 του άρθρου 4.

(βαβ) Αν διαπιστωθεί από την κτηνιατρική εξέταση, ότι είναι τραυματισμένα ή πάσχουν από ιάσιμο νόσημα, υποβάλλονται στην κατάλληλη θεραπευτική αγωγή.

(βαγ) Αν διαπιστωθεί από την κτηνιατρική εξέταση, ότι είναι επικίνδυνα ζώα συντροφιάς ή ότι πάσχουν από ανίατη ασθένεια ή ότι είναι πλήρως ανίκανα να αυτοσυντηρηθούν λόγω γήρατος ή αναπηρίας και η διατήρησή τους στη ζωή είναι πρόδηλα αντίθετη με τους κανόνες ευζωίας τους, υποβάλλονται σε ευθανασία, ύστερα από γνώμη της επιτροπής της παρ. 8 και με τη διαδικασία της παρ. 9.

(βαδ) Μετά την παροχή της αναγκαίας κτηνιατρικής φροντίδας και περίθαλψης, τα περισυλλεγμένα ζώα συντροφιάς, αν δεν βρεθεί ανάδοχος, οδηγούνται στα διαθέσιμα καταφύγια, δημοτικά, διαδημοτικά ή σε καταφύγια φιλοζωικών σωματείων και οργανώσεων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα ή ιδιωτών φιλοζωών, με σκοπό να υιοθετηθούν κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 7.

(βαε) Αν δεν υπάρχουν διαθέσιμες θέσεις σε καταφύγια, το ζώο επιστρέφεται στο οικείο περιβάλλον του και στις περιοχές που ορίζονται με την απόφαση της παρ. 5 του άρθρου 45, με την προϋπόθεση, ότι είναι στερημένο. Ζώο που βρίσκεται σε καταφύγιο και δεν υιοθετείται μετά από διάστημα τρίμηνης συνεχούς παραμονής σε αυτό και ανάρτηση στην Πανελλήνια Πλατφόρμα Υιοθεσίας Αδέσποτων Ζώων Συντροφιάς, δύναται να επιστρέφεται στο οικείο περιβάλλον και στις περιοχές που ορίζονται με την απόφαση της παρ. 5 του άρθρου 45, μετά από απόφαση της επιτροπής της παρ. 8, με την προϋπόθεση, ότι είναι στερημένο. Δεν επιτρέπεται επαναφορά των αδέσποτων ζώων περιμετρικά από νοσοκομεία, σχολεία, αθλητικά κέντρα, στις εγκαταστάσεις ενόπλων δυνάμεων και σωμάτων ασφαλείας, αυτοκινητόδρομους ταχείας κυκλοφορίας, στους χώρους αποβίβασης και επιβίβασης ακτοπλοϊκών συγκοινωνιών, στα αεροδρόμια, στους σιδηροδρομικούς σταθμούς, στους περιφραγμένους αρχαιολογικούς χώρους και στους περιφραγμένους χώρους του Οργανισμού Κεντρικών Αγορών και Αλιείας ΑΕ και της Κεντρικής Αγοράς Θεσσαλονίκης ΑΕ, καθώς και σε χώρους σφαγείων ή όπου συγκεντρώνονται ή υπάρχουν σκουπίδια.

Σε κάθε περίπτωση, ζώα ηλικίας μικρότερης των πέντε (5) μηνών δεν επανεντάσσονται στο οικείο τους περιβάλλον και υιοθετούνται κατά προτεραιότητα.

(ββ) Αν έχουν σήμανση, από την οποία προκύπτει ότι είναι ήδη καταχωρημένα στον δήμο ως αδέσποτα, τότε ενημερώνονται τα στοιχεία παρακολούθησης του ζώου. Εφόσον το ζώο δεν παρουσιάζει κλινικά προβλήματα, ελευθερώνεται στο ίδιο σημείο, εκτός αν προκύπτουν οι περιορισμοί της υποπερ. (βαε), οπότε μεταφέρεται σε άλλη κατάλληλη περιοχή.

(βγ) Αν έχουν σήμανση από την οποία προκύπτει ότι είναι δεσποζόμενα, τότε ελέγχεται αν το ζώο έχει δηλωθεί ως απολεσθέν. Σε καταφατική περίπτωση, ενημερώνεται ο ιδιοκτήτης για να το παραλάβει. Αν δεν

υπάρχει δήλωση απώλειας, διερευνάται εάν συντρέχει περίπτωση εγκατάλειψης και ενημερώνεται η Ελληνική Αστυνομία.

(γ) Την ευθύνη για τη φροντίδα των επανενασσομένων αδέσποτων ζώων έχουν οι δήμοι, οι οποίοι οφείλουν να δημιουργήσουν σημεία παροχής τροφής και νερού για τα ζώα αυτά, καθώς και τα συνεργαζόμενα με τους δήμους φιλοζωικά σωματεία και φιλοζωικές οργανώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Η παροχή τροφής, νερού και ιατροφαρμακευτικής φροντίδας σε αδέσποτα ζώα συντροφιάς από φιλόζωους πολίτες επιτρέπεται, υπό την προϋπόθεση ότι τηρούνται οι κανόνες καθαριότητας και υγιεινής για όλους, καθώς και οι κανόνες ευζωίας των ζώων.

(δ) Το συνεργείο περισυλλογής αδέσποτων ζώων συντροφιάς του οικείου δήμου μεριμνά και για την ενεργητική διαχείριση των καταγεγραμμένων αδέσποτων που ζουν εκτός καταφυγίου, όπως ενδεικτικά για τη μεταφορά τους με σκοπό την ετήσια κτηνιατρική εξέταση και τον αντιλυσσικό εμβολιασμό, την παρέμβαση σε περίπτωση δημιουργίας επιθετικής αγέλης αδέσποτων, τη χορήγηση φαρμάκων και την επικαιροποίηση της καταγραφής τους.

6. Επιτρέπεται η περισυλλογή και η φιλοξενία αδέσποτου ζώου και από εγγεγραμμένα στο οικείο υποΜητρώο της παρ. 23 του άρθρου 2 φιλοζωικά σωματεία και φιλοζωικές οργανώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, καθώς και από ιδιώτες φιλόζωους που διαθέτουν αδειοδοτημένα καταφύγια ή καταφύγια που πληρούν τις προδιαγραφές των άρθρων 28 και 29. Στην περίπτωση αυτήν, τα ζώα καταχωρούνται στο ΕΜΖΣ ως «αδέσποτα» με τα στοιχεία του ως άνω σωματείου ή οργάνωσης ή του ιδιώτη φιλόζωου που διαθέτει καταφύγιο, οι οποίοι μεριμνούν για την υιοθεσία τους κατά το άρθρο 7. Επιτρέπεται, επίσης, η μεταφορά αδέσποτων ζώων από φιλόζωους ιδιώτες σε δημοτικό κτηνιατρείο ή κτηνιατρείο με το οποίο είναι συμβεβλημένος ο δήμος, προκειμένου να εφαρμοστεί η διαδικασία της περ. β' της παρ. 5, ή σε μη συμβεβλημένο με τον δήμο κτηνιατρείο, εφόσον ο ιδιώτης επιθυμεί να καλύψει το αντίστοιχο κόστος, αποκλειστικά για την παροχή κτηνιατρικής περίθαλψης.

7. Οι στείρωσεις αδέσποτων ζώων συντροφιάς, όπως επίσης η σήμανση, η καταγραφή, καθώς και λοιπές ιατρικές πράξεις περίθαλψής τους, μπορούν να πραγματοποιούνται δωρεάν και από εθελοντές επαγγελματίες κτηνιάτρους, που έχουν την ελληνική υπηκοότητα ή την υπηκοότητα άλλου κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και συγκεντρώνουν όλες τις προϋποθέσεις, προκειμένου να ασκήσουν νόμιμα το επάγγελμα του κτηνιάτρου στην Ελλάδα, οι οποίοι οφείλουν να υποβάλουν σχετική δήλωση στο Γεωτεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος (ΓΕΩΤΕΕ). Για την πραγματοποίηση των στείρωσεων, της σήμανσης και της καταγραφής των αδέσποτων ζώων συντροφιάς από εθελοντές κτηνιάτρους μπορούν να διατίθενται οι εγκαταστάσεις των κτηνιατρείων των αρμόδιων υπηρεσιών κτηνιατρικής της οικείας περιφέρειας, περιφερειακής ενότητας ή του δήμου ή άλλοι χώροι που ανήκουν στην οικεία περιφέρεια ή στον δήμο ή σε συνδέσμους δήμων, υπό την εποπτεία των αρμόδιων υπηρεσιών των δήμων. Για τον ίδιο σκοπό μπορούν να διατίθενται και οι χώροι ιδιωτικών κτηνιατρείων.

8. Σε κάθε δήμο συγκροτείται, με απόφαση του δημάρχου, πενταμελής Επιτροπή Παρακολούθησης του επιχειρησιακού προγράμματος διαχείρισης αδέσποτων ζώων συντροφιάς και πρόληψης δημιουργίας νέων αδέσποτων ζώων. Στην Επιτροπή μετέχουν:

(α) Δύο (2) μέλη που ορίζονται από φιλοζωικά σωματεία και φιλοζωικές οργανώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που είναι εγγεγραμμένα στο ΥποΜητρώο Φιλοζωικών Σωματείων και Οργανώσεων της παρ. 23 του άρθρου 2 και δραστηριοποιούνται στον δήμο.

(β) Ένας (1) κτηνίατρος που ορίζεται από τον οικείο δήμο και ο οποίος είναι, κατά προτίμηση, ο υπεύθυνος του προγράμματος διαχείρισης των αδέσποτων ζώων συντροφιάς και, ελλείψει αυτού, άλλος ιδιώτης κτηνίατρος.

(γ) Ένας (1) επαγγελματίας εκπαιδευτής, μέλος νομίμως αναγνωρισμένου επαγγελματικού σωματείου εκπαιδευτών σκύλων και, ελλείψει αυτού, εκπαιδευμένος υπάλληλος του οικείου δήμου.

(δ) Ένας (1) εκπρόσωπος που ορίζεται από τον οικείο δήμο, με τον αναπληρωτή του.

9. Η Επιτροπή της παρ. 8 έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

(α) Αποφασίζει για την επικινδυνότητα ενός ζώου συντροφιάς και για την αναγκαιότητα πραγματοποίησης ευθανασίας ενός αδέσποτου ζώου συντροφιάς, σύμφωνα με τη γνωμάτευση κτηνιάτρου.

(β) Εισηγείται στις αρμόδιες υπηρεσίες του δήμου τρόπους αντιμετώπισης των προβλημάτων που προκύπτουν κατά τη διαχείριση των αδέσποτων ζώων.

(γ) Χορηγεί την άδεια της παρ. 4 του άρθρου 8.

(δ) Συντάσσει ετήσια έκθεση προς το δημοτικό συμβούλιο, σχετικά με την πρόοδο της υλοποίησης του επιχειρησιακού προγράμματος διαχείρισης αδέσποτων ζώων του δήμου και διατυπώνει προτάσεις για τη

βελτίωσή του.

10. Στην περίπτωση, που στο πλαίσιο της Επιτροπής της παρ. 8 διαπιστώνεται διαφωνία για την επικινδυνότητα ενός αδέσποτου ζώου συντροφιάς ή για την αναγκαιότητα της πραγματοποίησης ευθανασίας, την οριστική απόφαση λαμβάνει ειδική επιστημονική επιτροπή, που συγκροτείται σε κάθε δήμο με απόφαση του δημάρχου και αποτελείται από:

(α) Έναν (1) κτηνίατρο της κτηνιατρικής υπηρεσίας της οικείας περιφερειακής ενότητας, με τον αναπληρωτή του.

(β) Έναν (1) ιδιώτη κτηνίατρο που ασκεί νόμιμα το επάγγελμα στην Ελλάδα και δραστηριοποιείται στην περιοχή δικαιοδοσίας του δήμου ή όμορου δήμου, με τον αναπληρωτή του.

(γ) Έναν (1) κτηνίατρο που ασκεί νόμιμα το επάγγελμα στην Ελλάδα και συνεργάζεται με φιλοζωικό σωματείο ή φιλοζωική οργάνωση μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που δραστηριοποιείται στην περιοχή δικαιοδοσίας του δήμου ή όμορου δήμου, με τον αναπληρωτή του.

Σε περίπτωση επιθετικού ζώου, του οποίου η επιθετικότητα δεν οφείλεται σε παθολογικά αίτια, ο δήμος μπορεί να ζητήσει τη γνώμη επαγγελματία εκπαιδευτή σκύλων, μέλους νομίμως αναγνωρισμένου επαγγελματικού σωματείου εκπαιδευτών σκύλων.

11. Οι αποφάσεις ευθανασίας αναρτώνται πριν την υλοποίησή τους στην Πανελλήνια Πλατφόρμα Υιοθεσίας Αδέσποτων Ζώων και στην ιστοσελίδα του οικείου δήμου για ελάχιστη περίοδο τριάντα (30) ημερών. Η περίοδος των τριάντα (30) ημερών δεν απαιτείται να τηρηθεί αν συντρέχουν κτηνιατρικοί λόγοι για άμεση ευθανασία, ύστερα από άδεια της επιτροπής της παρ. 8.

12. Για την υλοποίηση του επιχειρησιακού προγράμματος διαχείρισης αδέσποτων και πρόληψης δημιουργίας νέων αδέσποτων ζώων, ο δήμος μπορεί να συνάψει προγραμματική σύμβαση του [άρθρου 100](#) του ν. [3852/2010 \(Α' 87\)](#) και με αναπτυξιακό οργανισμό του [άρθρου 2](#) του ν. [4674/2020 \(Α' 53\)](#) ή με δίκτυα δήμων και περιφερειών, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

13. Οι δήμοι δεν μπορούν να επιβάλουν ειδικά δημοτικά τέλη σχετικά με την ιδιοκτησία ζώων συντροφιάς.

14. Οι δήμοι οφείλουν να συμμορφωθούν με τις υποχρεώσεις του παρόντος άρθρου εντός έξι(6) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος.

Τέλος με το άρθρο 11 ορίστηκε για την χρηματοδότηση των δήμων το Πρόγραμμα «ΑΡΓΟΣ» σύμφωνα δε με την παρ 2 και 3 αυτού

Στόχος του προγράμματος είναι η χρηματοδότηση των δήμων για την υλοποίηση των επιχειρησιακών προγραμμάτων του άρθρου 10 και επιμέρους δράσεων του παρόντος, την προμήθεια του απαραίτητου εξοπλισμού και οχημάτων, τη χρηματοδότηση προγραμμάτων καταγραφής, στείρωσης και εμβολιασμού, καθώς και της δημιουργίας καταφυγίων, κτηνιατρείων, αποτρωτηρίων και περιφραγμένων πάρκων σκύλων, την κάλυψη του κόστους συμβάσεων με κτηνιάτρους, καθώς και με το πάσης φύσης λοιπό προσωπικό που είναι αναγκαίο για την εφαρμογή του παρόντος.

3. Το πρόγραμμα επιχορηγείται από τα ειδικά χρηματοδοτικά προγράμματα των άρθρων 69 και 71 του ν. [4509/2017 \(Α' 201\)](#), καθώς και από οποιουσδήποτε άλλους πόρους του Υπουργείου Εσωτερικών.

Συνεπώς η παράλειψη των αρμόδιων οργάνων του Δήμου να συμμορφωθούν προς τα ανωτέρω στη περισυλλογή και την διαχείριση των αδέσποτων δημιουργεί σε βάρος του Δήμου ευθύνη σύμφωνα με τα άρθρα 105 και 106 ΕισΝ ΑΚ

Οι διαφορές δε που προκύπτουν είναι διοικητικές διαφορές ουσίας και υπάγονται στην αρμοδιότητα των διοικητικών δικαστηρίων.

Κατά συνέπεια ο ζημιωθείς από αδέσποτα ζώα; Μπορεί να στραφεί κατά του Δήμου εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παράνομης παράλειψης των οργάνων του Ο.Τ.Α. β) Ζημιάς Γ) της αιτιώδους συνάφειας μεταξύ παράλειψης και της επισύλευσης του ζημιογόνου γεγονότος.

Αντίθετα η ύπαρξη τυχόν δόλου ή αμέλειας δεν εξετάζεται για την θεμελίωση της αστικής ευθύνης των οργάνων του Δήμου και αρκεί η ζημία/βλάβη δικαιώματος/ων του δημότη ,καθώς συντρέχει η αντικειμενική αστική ευθύνη

ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΙΤΗΜΑΤΟΣ ΤΟΥ Χ.Κ. ΔΗΜΟΤΗΚΑΤΟΪΚΟΥ Δ.Δ ΜΕΣΟΧΩΡΙΟΥ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

Η περιοχή της Φλώρινας και ειδικότερα η πόλη αλλά και ορισμένα Δ.Δ. Μεσοχωρίου, Καυκάσου, Αμμοχωρίου, παρουσιάζει διαχρονικά πρόβλημα με τη διαχείριση των αδέσποτων ζώων, σε σημείο που έχουν καταγραφεί πολλά περιστατικά πολιτών που έχουν υποστεί επίθεση από αδέσποτα ζώα ακόμα και στο κέντρο της πόλης. αλλά και στις τοπικές κοινότητες και δημοτικά διαμερίσματα με επιθέσεις σε ζωικό και

κτηνοτροφικό κεφάλαιο.

Σύμφωνα με το νέο Νόμο . 4830/2021 (άρθρο 3) σχετικά με τη διαχείριση των αδέσποτων και ζώων συντροφιάς, «αρμόδιες αρχές για τη φροντίδα, την περισυλλογή και τη διαχείριση των αδέσποτων ζώων συντροφιάς είναι οι δήμοι, εντός των διοικητικών ορίων των οποίων εντοπίζονται τα αδέσποτα ζώα».

Οι Δήμοι μεταξύ άλλων έχουν «τη συνολική ευθύνη για την εφαρμογή της κυβερνητικής πολιτικής που αφορά στη μέριμνα για τα ζώα συντροφιάς και τη διαχείριση των αδέσποτων ζώων, την εποπτεία και τον συντονισμό των προγραμμάτων διαχείρισης αδέσποτων ζώων από τους δήμους και τον καθορισμό των κατάλληλων πρακτικών για τη διαχείριση του αριθμού των αδέσποτων ζώων [...] την κτηνιατρική φροντίδα των αδέσποτων ζώων, την περισυλλογή των αδέσποτων ζώων, καθώς και τη φιλοξενία τους σε καταφύγια και αναδόχου».

Κεντρικό ρόλο στην εφαρμογή του νέου πλαισίου έχουν λοιπόν οι δήμοι της χώρας και για τον λόγο αυτό προβλέπεται, ρητά, η μεταφορά αρμοδιοτήτων μαζί με τους αντίστοιχους πόρους, που θα επιτρέψουν τη δημιουργία νέων σύγχρονων υποδομών, καθώς και την προμήθεια του αναγκαίου εξοπλισμού, προκειμένου κάθε δήμος να μπορεί να εφαρμόζει μία ολοκληρωμένη πολιτική για τα ζώα συντροφιάς.

Διότι οι Δήμοι έχουν αποδείξει στην πράξη ότι μπορούν να τα καταφέρνουν ακόμη και στις πιο δύσκολες καταστάσεις, αρκεί να έχουν στη διάθεσή τους τα απαραίτητα μέσα, για να ανταποκριθούν στις ευθύνες και τις αρμοδιότητες που τους μεταφέρονται.

Όσον αφορά την οικονομική διάσταση του συγκεκριμένου ζητήματος, η ΚΕΔΕ επισημαίνει ότι:

« Το συνολικό ετήσιο ποσό που αποδίδεται στους 332 Δήμους για τα λειτουργικά έξοδα διαχείρισης των αδέσποτων είναι 000€, με το πραγματικό κόστος που οι Δήμοι πληρώνουν, να υπερβαίνει τα 10.000.000 €.

Το 2021 δεν αποδόθηκε στους Δήμους ούτε ένα ευρώ, για να μπορέσουν να ανταποκριθούν στα έξοδα για τη διαχείριση των αδέσποτων ζώων.

Ο πρόσφατος νόμος 4830/2021, παρότι βρήκε την ΚΕΔΕ αντίθετη σε αρκετά σημεία του, εφόσον συνοδευτεί από τους απαραίτητους πόρους για δημιουργία σύγχρονων υποδομών και την κάλυψη του λειτουργικού τους κόστους , θα μπορούσε να αποτελέσει μια νέα αρχή, αν συνδυαστεί και με κάποιες διορθώσεις ως προς το περιεχόμενό του.

Πέραν όμως από τα χρήματα που πρέπει να δοθούν στους Δήμους, είναι αναγκαίο να υπάρξει και μια ριζική αλλαγή στη νοοτροπία των πολιτών, γιατί εκεί βρίσκεται και η «ρίζα» του προβλήματος.

Η Αυτοδιοίκηση μπορεί να γίνει ο ισχυρός κρίκος μιας μεγάλης εκστρατείας ευαισθητοποίησης των πολιτών των τοπικών μας κοινωνιών, σε συνεργασία με το Κεντρικό Κράτος και τις φιλοζωικές οργανώσεις.

ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΙΤΗΜΑΤΟΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗΣ

Ο αιτών προσκομίζει τα κάτωθι σχετικά 1 την με αριθμό πρωτοκόλλου 54748/22-11-2023 αίτηση του Χ.Κ του Ε προς τον Δήμο Φλώρινας 2 την με αριθμό πρωτοκόλλου 3300/22/1/2024 συμπληρωματική αίτηση προς τον Δήμο Φλώρινας 3 Φωτογραφίες νεκρών προβάτων από αγέλη αδέσποτων σκύλων κατά δήλωση Χ.Κ. 4 Την από 22 /11/2024 Βεβαίωση του Αντιδημάρχου Ε Μ 5 Την από 5/2/2024 με αριθμό 30 /2024 ένορκη βεβαίωση ενώπιον του Ειρηνοδίκη Φλώρινας του Α.Π

Η φυλή Λακόν συγκαταλέγεται στις καλύτερες φυλές παγκοσμίως χάρη στην υψηλή γαλακτοπαραγωγή και όχι μόνο. Οι προβατίνες εμφανίζουν σταθερά υψηλές αποδόσεις με 450 λίτρα, κατά μέσο όρο, στους 7 μήνες αρμεγής με ορισμένα ζώα να ξεπερνούν τα 600 λίτρα την ίδια περίοδο.

Διαθέτουν μαστό με πολύ καλή μορφολογία που τον κάνει ιδανικό για μηχανικό άρμεγμα και έχουν δείκτη πολυδυμίας 1,7 γεννώντας αρνιά πολύ καλού σωματικού βάρους Τα πρόβατα Λακόν Lacaune είναι μια ράτσα οικόσιτων προβάτων που κατάγονται κοντά στο Lacaune στη νότια Γαλλία . Η εγγενής περιοχή αυτών των προβάτων είναι τα διαμερίσματα Tarn και Aveyron και οι γύρω περιοχές. Αυτή η περιοχή είναι συλλογικά γνωστή ως «Ο τομέας του ροκφόρ» που αναφέρεται στην περιοχή συλλογής γάλακτος.

Όλα τα ζώα που εισάγουμε στην Ελλάδα είναι υψηλής γενετικής αξίας , συνοδεύονται με πιστοποιητικά pedigree και τα ακόλουθα πιστοποιητικά υγείας.

Προέλευση: Γαλλία Ύψος: 70 – 80 εκατοστά

Βάρος θηλυκών: 70 – 75 κιλά Βάρος αρσενικών: 95 – 100 κιλά Γαλακτοπαραγωγή: 400 – 650 κιλά / έτος

Πολυδυμία: 1,7 – 2.0 56 γραμμάρια περιεκτικότητας σε πρωτεΐνη ανά λίτρο γάλακτος 75 γραμμάρια περιεκτικότητας σε λιπαρά ανά λίτρο γάλακτος Συνολική γονιμότητα: 94,7% Πολλαπλασιασμός 1,55 αρνιά ανά τοκετό

Τα ζώα προέρχονται από τους 2 επίσημους συνεταιρισμούς εκτροφής προβάτου φυλής Λακόν γαλακτοπαραγωγικής κατεύθυνσης, την Upra Lacaune και την GID Lacaune.

Από τα σχετικά που προσκομίζει ο αιτών δεν καταθέτει κάποιο από τα ανωτέρω πιστοποιητικά για να υπάρχει πιστοποίηση ότι τα συγκεκριμένα πρόβατα είναι της φυλής; Λακόν και μόνο από τις φωτογραφίες μπορούμε να πούμε ότι ανήκουν τα πρόβατα στη φυλή Λακόν. Επίσης δεν γίνεται αναφορά στη ηλικία αυτών κατά συνέπεια θα στηριχθούμε στο φωτογραφικό υλικό, την ένορκη βεβαίωση του Α.Π. και στην Βεβαίωση του Αντιδημάρχου.

Κατά συνέπεια σύμφωνα με έρευνα, οι τρέχουσες τιμές στην αγορά για πρόβατα Λακόν κυμαίνονται από 250-300 ευρώ για τα όσα αναφέραμε παραπάνω το ποσό που θα πρέπει να αποζημιωθεί ο αιτών θα πρέπει να κυμανθεί σε 250 ευρώ ανά πρόβατο ήτοι $12 \times 250 = 3000$ ευρώ

Τα Ισπανικά πρόβατα Ασσάφ (Assaf) χαρακτηρίζονται για το υψηλό του επίπεδο γαλακτοπαραγωγής, με υψηλές αποδόσεις, μεγάλη ανθεκτικότητα, ταχύτατη ανάπτυξη και υψηλή γονιμότητα. Αποτελεί έτσι την ιδανική λύση για κτηνοτροφικές μονάδες εντατικής εκμετάλλευσης, που ο στόχος τους είναι η παραγωγή και το κέρδος.

Μέσος όρος γαλακτοπαραγωγής 600 λίτρα Γαλακτική Περίοδος 270 ημέρες Λιπαρά 6,5% Πρωτεΐνες 5,8% Πολυδυμία 1,5

Χαρακτηριστικά της φυλής ΑΣΣΑΦ (Assaf)

Το κεφάλι είναι μεγάλο και σε αρμονία με το υπόλοιπο σώμα, μακρύ και με κυρτό προφίλ. Τα αυτιά του είναι μεγάλα, πλατιά και μακριά, και συνήθως εμφανίζουν μια καμπύλη στην άκρη τους. Κατά κύριο λόγο δεν έχουν κέρατα.

Το στήθος είναι μακρύ, δυνατό και μυώδες, και με αρκετές φορές μακρύ τρίχωμα.

Ο κορμός είναι πλατύς και μακρύς κορμός με ελαφρώς τοξωτά πλευρά και πλατιά ουρά.

Οι μαστοί είναι συμμετρικοί με μεγάλες προς μεσαίες θηλές.

Τα πόδια είναι Ισχυρά άκρα με μέση αναλογία μήκους προς κορμό. Οπλές συμμετρικές και σκληρές.

Το τρίχωμα είναι λευκό τρίχωμα, που σε μερικές περιπτώσεις είναι κοκκινωπό στο κεφάλι και το στήθος.

Το βάρος των θηλυκών κυμαίνεται μεταξύ 60 και 70 κιλών, ενώ τα αρσενικά φτάνουν τα 100 κιλά

Ο αιτών δεν προσκομίζει κάποιο φωτογραφικό υλικό που να διακρίνει τα ασσάφ από τα λακόν επίσης δεν προσκομίζει κάποιο έγγραφο από την Δ/ση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής Περιφέρειας Φλώρινας, ούτε έστω από κάποιο ιδιώτη κτηνίατρο αυτών κατά συνέπεια θα στηριχθούμε στο φωτογραφικό υλικό, την ένορκη βεβαίωση του Α.Π. και στην Βεβαίωση του Αντιδημάρχου.

Σύμφωνα δε, με έρευνα, οι τρέχουσες τιμές στην αγορά για πρόβατα Ασσάφ κυμαίνονται από 200-250 ευρώ για τα όσα αναφέραμε παραπάνω το ποσό που θα πρέπει να αποζημιωθεί ο αιτών θα πρέπει να κυμανθεί σε 200 ευρώ ανά πρόβατο ήτοι $3 \times 200 = 600$ ευρώ.

Τέλος για τις κασίκες οι τρέχουσες τιμές κυμαίνονται από 150-200 ευρώ και θα πρέπει να αποζημιωθεί στο ποσό των 150 ευρώ το ένα δηλαδή $3 \times 150 = 450$ ευρώ

Συνολικά το ποσό 4050 ευρώ

Συμπερασματικά θα πρότεινα να γίνει δεκτό για την αποζημίωση αυτού λόγω ύπαρξης ζημίας, από αδέσποτα ζώα (σκύλους) η περισυλλογή των οποίων ανήκει στο Δήμο Φλώρινας και την ύπαρξη αιτιώδους συνάφειας μεταξύ της παράλειψης των ενεργειών του οργάνων του Δήμου και της ζημίας στην καταβολή ποσού **4.050 €**.

Αξίζει να σημειωθεί και να υπογραμμιστεί ότι η παρούσα γνωμοδότηση δεν είναι δεσμευτική και το αποφασίζον όργανο το οποίο έχει την διακριτική ευχέρεια να αποφασίζει διαφορετικά.

Ακολουθώντας σε περίπτωση αποδοχής της αίτησης από την αρμόδια οικονομική Επιτροπή του Δήμου και αποζημίωσης του αιτούντα, πρέπει με έγγραφο του ο αιτών προς τον Δήμο Φλώρινας και την Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών να δηλώσει αφενός ότι δεν έχει λάβει αποζημίωση από κάποια άλλη πηγή (φορέα, οργανισμό, ΕΛΓΑ) αποζημίωση και αφετέρου ότι παραιτείται από κάθε δικαστική επιδίωξη της αποζημίωσης για κάθε ζημία. (θετική και αποθετική)

Φλώρινα 7/2/2024
Ο παρέχων την γνωμοδότηση
Βασίλειος Σαχινίδης
Δικηγόρος Φλώρινας

Ε Ι Σ Η Γ Ο Υ Μ Α Ι

Στην Δημοτική Επιτροπή να αποφανθεί περί του εξώδικου συμβιβασμού και να αποφασίσει αν θα αποζημιωθεί ο αιτών, λαμβάνοντας υπόψη την ανωτέρω νομική γνωμοδότηση του δικηγόρου κου Σαχινίδη Βασίλειου. Η απόφαση της Δημοτικής Επιτροπής να κοινοποιηθεί στη Δ/ση Οικονομικών Υπηρεσιών και στον ενδιαφερόμενο.

Ο Εισηγητής
Δρ. Ιωάννης Μουντούσης
ΠΕ Γεωτεχνικών/Δασολόγων

Η ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Αφού άκουσε τα παραπάνω, έχοντας υπόψη την παρ.7 του άρθρου 75 του Ν. 3852/10 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης», όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 77 του Ν.4555/2018 (ΦΕΚ 133/19.7.2018) «Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Εμβάθυνση της Δημοκρατίας - Ενίσχυση της Συμμετοχής - Βελτίωση της οικονομικής και αναπτυξιακής λειτουργίας των Ο.Τ.Α. [Πρόγραμμα «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι]», το άρθρο 3 του Ν.4623/2019 (ΦΕΚ 134/Α/09-08-2019) «Ρυθμίσεις του Υπουργείου Εσωτερικών, διατάξεις για την ψηφιακή διακυβέρνηση, συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις και άλλα επείγοντα ζητήματα, τα άρθρα 8 και 9 του Ν. 5056/2023 (ΦΕΚ 163/06.10.2023), τις διατάξεις του άρθρου 74 του ν. 3852/2010 (Α' 87), περί οικονομικής επιτροπής και επιτροπής ποιότητας ζωής όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, την εγκύκλιο 1328/110575/2023 «Διαδικασία εκλογής μελών και συγκρότησης της Δημοτικής Επιτροπής» την υπ' αρ. 02/2024 απόφαση της ειδικής συνεδρίασης του Δημοτικού Συμβουλίου σχετικά με «Εκλογή μελών (τακτικών και αναπληρωματικών) Δημοτικής Επιτροπής Δήμου Φλώρινας, για την πρώτη περίοδο της τρέχουσας δημοτικής θητείας από 02-01-2024 έως 30-06-2026», την από 22-11-2023 αίτηση αποζημίωσης του κου Χ.Κ του Ε. (αριθ. πρωτ54748/22-11-2023 Δήμου Φλώρινας), ο οποίος αιτείται αποζημίωσης για απώλεια 15 προβάτων και 3 αιγών από επίθεση αγέλης αδέσποτων σκύλων, το αριθ. 58560/18-12-2023 αίτημα της Δ/σης τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης για παροχή υπηρεσιών (ορισμό δικηγόρου για το ανωτέρω συμβάν), ποσού 372,00 € (με ΦΠΑ), την αριθ. 58616/19-12-2023 (ΑΔΑ: 6ΝΔΕΩΗΙ-9Μ6) απόφαση ανάληψης υποχρέωσης για δέσμευση ποσού 372,00 € στον ΚΑΕ 00-6111 του προϋπολογισμού του Δήμου Φλώρινας έτους 2023 και την με αριθ. Α/1100 Δέσμευση Πίστωσης, την αριθ. 541/2023 απόφαση Οικονομικής Επιτροπής Δήμου Φλώρινας με την οποία ανατέθηκε στον δικηγόρο Σαχινίδη Βασίλειο η γνωμοδότηση σχετικά με το αντικείμενο του θέματος, την από 7-2-2024 γνωμοδότηση του ανωτέρω δικηγόρου και την ανωτέρω εισήγηση,

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΟΜΟΦΩΝΑ

Την έγκριση αναβολής λήψης απόφασης σχετικά με την «Έγκριση εξώδικου συμβιβασμού σύμφωνα με την γνωμοδότηση του Δικηγόρου κου Σαχινίδη Βασίλειου σχετικά με την αποζημίωση του κου Χ.Κ. του Ε.» προκειμένου να ζητηθούν περαιτέρω διευκρινήσεις σχετικές με το θέμα.

Η Απόφαση αυτή πήρε αριθμό 83/2024.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΤΑ ΜΕΛΗ

Πιστό Αντίγραφο
Φλώρινα 01-03-2024
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Βασίλειος Νικ. Γιαννάκης